

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectionarium, Fragment - Cod. Karlsruhe 1396

Kiechlinsbergen und Freiburg, [13. Jh.]

[urn:nbn:de:bsz:31-33678](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-33678)

uniuersum exercitū uirtutis
sue. *R. Recordare domine.*

Tunc audientes hęc filii
isrl̄ qui habitabant in terra
iudee. timuerunt ualde a facie
ei. tremor etiam & horror inua
sit sensus eorū. ne hoc faceret
isrl̄m & templo dñi qđ fecerat
ceteris ciuitatib⁹. & templis eorū.
& miserunt in omnē samariā
p̄ circuitū usq; ihericho. & p̄oc
cupauerunt om̄s uertices mon
tium. & muris circūdederunt
uicos suos. & aggregauerunt fru
menta in p̄pationem pugne.

R. Dominator domine. FERIA. III.

Sacerdos eliachim ad
uniuersos scripsit qđ erant
et hesdreton que ē contra
faciē campi iuxta dothaim et
uniuersis p̄ quos cē poterat tñ
sit. ut obtinerent ascensus mon
tium p̄ quos uia cē poterat ad
isrl̄m. ut illic custodirent ubi
angustum iter cē poterat inter
montes. *R. Domine deus.*

Et fecerunt filii isrl̄ scđm qđ
constituerat eis sacerdos dñi
elachim. Et clamauit om̄s ppl̄s
ad dñm instantia magna. & hu
miliauerunt animas suas in ie
iunio. ipsi & mulieres eorū. Et
induerunt se sacerdotes cilicis.
& infantes p̄strauerunt d̄t faciē
dñi. & altare dñi coopuerunt cili
cio. & clamauerunt ad dñm isrl̄

unanimi. ne darent in predam
infantes eorū & uxores eorū. in di
uisionem. & ciuitates eorū
in exterminium. et scā eorū
in pollutionē. *R. Uos qui incurr̄*

Tunc helyachim sacerdos
dñi magnus. circuit omnē
isrl̄ & locutus ē ad eos dicens.
Scitote qm̄ dñs exaudiet preces
ur̄as si manentes p̄manseritis in
ieiunio & orationib⁹ in aspectu
dñi. Memores estote moysi serui
dñi qui amalech confidentē in uir
tute sua. & in potentia sua.
& in exercitu suo. & in clypeis
suis. & in curr̄ib⁹ suis. & in eq̄tib⁹
suis. n̄ ferro pugnando. s; p̄cibus
sc̄is orando deiecit. Sic erunt uni
uersi hostes isrl̄. si p̄seueraueritis
in hoc ope qđ cepistis. *R. Laudate d.*

AD HABERE Igitur FERIA. V.

Aexhortationē deprecantes
dñm filii isrl̄. p̄manebant
in c̄spectu dñi. ita ut etiam hi
qui holocausta dñō offerebant
precineu cilicis offerrent sacri
ficia dñō. & erat cinis sup̄ capita
eorū. & extoto corde suo omnes
orabant dñm. ut uisitaret ppl̄m
suū isrl̄. *R. Adonay domine deus.*

Nuntiatum ē igitur holoforni
principi milicie assyriorum.
quod filii isrl̄ prepararent se
ad resistendū ac montiū itinera
conclusissent. furore nimio exar
sit. & iracundia magna uocauit q.

2. in Fari. 7. lat. 2.

Prof. Dr. Bräuer

om̄s principes moab. & duces
amon. dixit q. eis. Dicite michi
q̄s sit ppl̄s iste qui montana
obsidet. aut que aut quales et
quante sint ciuitates eor̄. que
etiam sit uirtus eor̄. aut que sit
multitudo eor̄. aut quis sit rex
militie illoꝝ. Quare de omnib⁹ qui
sunt in oriente isti contempse
runt me. & n̄ exierunt in obuiā
nob̄ ut susceperent nos cū pace.

Tunc achior **T**ribulationes cui
dux omnium filioꝝ amon.
respondens ait. Si digneris au
dire me domine m̄s. dicā ueri
tatem in conspectu tuo de ppl̄o
isto qui in montanis habitat. &
& n̄ egredietur uerbū falsum de
ore meo. Populus iste ex p̄ge
nie chaldeoꝝ ē. hic primum in
mesopotamia habitare cepit.

Benedixit te dominus. **F. R. V. I.**

QUONIAM q̄ noluerunt
sequi deos alienos. patrū
suoꝝ qui erant in terra
chaldeoꝝ deserentes itaq̄
cerimonias patrū suoꝝ que in
multitudine deoꝝ erant. unum
dñm coluerunt. qui & precepit
eis. inde ut exirent. & habita
rent in charraim. Cumq̄ coope
ruiss̄ omnē terrā fames. descen
derunt in egyptum illic q̄ per
annos quadringentos triginta ui
xerunt. sicq̄ multiplicati sunt. ut
dimmerari eor̄ n̄ poss̄ exercitus.

Nos alium deum nescimus.

Cumq̄ grauass̄ eos rex egypti
in edificationib⁹ urbium. suarū.
in luto & latere subiugass̄ eos.
clamauerunt ad dñm suū. & percussit
totam terrā egypti. plagis ua
riis. Cumq̄ eiecissent eos a se egypti
& plaga cessaret ab eis. & iterū
uellent eos capere. & ad suū ser
uicium reuocare. fugientib⁹ his.
dñs celi aperuit mare. ita ut hinc
inde aque quasi muri solidarent̄.
& isti pede sicco fundū maris p̄
ambulando transirent. **R. Recordare d.**

Is quo q̄ loco dñm inuē. **Qui reges.**
merabilis exercit⁹ egyptioꝝ eos
p̄sequeret̄. ita aquis cooptus est.
ut n̄ remaneret t̄ unus q̄ factū
posteris nuntiaret. Egressis etiā
mare rubrum. deserta montis
syriā occurrerunt. in quibus num
quam homo poterat habitare.
uel filius hominis requieuit. Illic
fontes amari obdulcati sunt eis.
ad bibendū. & p̄ quadraginta an
nos annonā de celo consecuti s̄t.

Dominator domine **SABBATO.**

Ne ergo dñe m̄s p̄q̄re
si ē aliqua iniquitas eor̄
in conspectu dñi eor̄. ascenda
mus ad illos. quō tradens tradet
illos dñs eor̄ tibi. & subiugati erūt
sub iugo potentie tue. Si autem
non est offensio ppl̄i hui⁹ corā dō
suo. n̄ poterimus resistere illis. qm̄
dñs defendet illos. & erunt in obpro

brium uniuersę tře. *Be Domine dñs.*

Et factum est *v̄ Indulgentiã.*
cum cessass; loqui achior
uerba hec uati sunt om̄s mag
nati holofernis. & cogitabant
interficere eum dicentes ad alte
rutrũ. Quis ẽ iste qui filios isrl̄
posse dicat resistere regi nabu
chodonor & exercitib' ei'. homi
nes inermes & sine uirtute et
sine pericia artis pugne. *Vt q̄*
agnoscat achior qm̄ fallit nos.
ascendamus in montana. & cum
capti fuerint potentes eorũ tunc
cum eis gladio transuerberabit.
ut sciat omnis gens qm̄ nabu
chodonosor dñs terre ẽ. & p̄ter
illum ali' n̄ ẽ. *Be Vos qui inturribus.*

Factum ẽ aut̄ cum cessasset
loqui indignat' ẽ holofernes
uehement̄. & dixit ad achior:

Qm̄ pphasti nob' dicens. qd' gens
isrl̄ defendat' a dño suo. ut osten
dam tibi quia non ẽ dñs nisi na
buchodonosor. cum peusserim' v̄
om̄s eos sicut unũ hominẽ. tunc
& tu ipse cum illis assyriorũ gla
dio interibis. & omnis isrl̄ tecũ
in pdicione dispiet. & pbabis
qm̄ nabuchodonosor domin' sit
uniuersę terre. *Be Laudate dominum.*

VNC Dñica. xvi.

HOLOFERNES p̄cep̄
seruis suis ut oprehē
derent achior & ducerēt
eum in bethuliam. et

traderent eum in man' filiorũ isrl̄.
Et accipientes eum serui holofernis.
profecti sunt p̄ campestria.
S; cum appinquassent ad mon
tana. exierunt cont' eos fundi
bularu. Illi autē diuertentes. a
latere montis. ligauerunt achior
ad arborẽ manibus & pedibus.
& sic uinctũ de restib' dimiser̄
eum. & reuersi sunt ad dñm suũ.

Be Adonay domine de vs.
Porro filii isrl̄ descendentes
de bethulia. uenerunt ad eũ.
quem soluentes duxerunt ad
bethuliam. atq; in medio ppli
illum statuentes. p̄contati sunt
quid rerum ẽet. quod illum
uinctũ assyrii relinquissent.

In dieb' illis erant illic prin
cipes *szias* fili' micha. de
tribu *symeon*. & *charmi*. q̄
& *gothomel*. In medio itaq; se
niorũ & in conspectu omnium
achior dixit. omnia que locut'
est ipse ab holoferne int̄rogat'.
& qualiter holofernis ppl̄s
uoluss; p̄p̄t hoc uerbum int̄
ficere eum. & quemadmodum
holofernes ipse uatus iusserit
eum israhelitis hac de causa
tradi. ut dum uinceret filios
isrl̄. tunc etiam ipsũ achior
diuersis iubeat supplicis int̄ire.
p̄p̄t hoc qd' dixiss; dñs celi defen
sor eorũ est. *Be Tribulationes ciuitatũ.*

Cumq; uniuersa achior

exposuiss; omnis ppl̄s cecidit
in faciē suam adorantes dñm.
& cōmuni lamentatione & fle-
tu. unanimes p̄ces suas dño
effuder̄ dicentes. Dñe d̄s celi
& t̄re intuerē supbiā illorum
et respice humilitatē nr̄am. &
faciem scōz tuoz adtende. et
ostende quia n̄ derelinques p̄-
sumentes de te. & de sua uir-
tute gloriantes. humilias.

Benedixit te dominus.

Finito itaq; fletu. & p̄ totū
diem ppl̄oz oratione completa.
solati sunt achior dicentes.

D̄s patrū nostrōz cui tu uirtu-
tem p̄dicasti. ipse tibi hanc
uicissitudinē dabit. ut eoz

tu magis interitū uideas.

Eum uero dñs d̄s nr̄ dederit
hanc libertatē seruis suis. ut
sit & tecum d̄s in medio nr̄i.

ut sicut placuerit tibi. ita cū-
tius omnib; uerferis nobiscū.

Tunc oīas finito oratio. suscepit
eum in domū suā. & fecit cenā
magnā. & uocatis omib; p̄bris
simul expleto ieiunio. refecerūt.

Postea ū uocāt̄ est om̄is popul⁹
& p̄ totam noctē intra eccl̄am
orauerunt. petentes auxilium
a dō isrl̄. **R.** Nos alium dñm. Indulgētia

Holofernes autē altera die
precepit exercitib; suis. ut
ascenderent contra bethuliam.

Erant autē pedites bellatorum

D.

centum uiginti milia. & eq̄tes
uiginti duo milia. p̄t̄ p̄parati-
ones uiroz illoz. quos occupa-
uitat captiuitas. & adducti s̄t
de p̄uincis & urbib; uniuerse
iuuentutis. om̄s parauerūt se
partiter ad pugnā. s̄t filios isrl̄.
Et uenerunt p̄ crepidinē montis
usq; ad apicē que respicit super
dothaym. a loco qui dicit̄ belma.
usq; ad celmon. q̄ ē s̄t hesdrelon.

R. Recordare mei domine. **Qui r̄g.**

Fili autem isrl̄ ut uiderunt
multitudinē illoz. p̄strauerunt
se sup̄ terrā. mittentes cinerem
sup̄ capita sua unanimē orantes.

ut d̄s isrl̄ misericordiam suā osten-
deret sup̄ ppl̄m suum. Et assumē-
tes arma bellica. sederunt per

loca que angusti itineris t̄mitē
dirigunt. inter montuosa. & erant

custodientes ea tota die & era-

Dominator domine. **Sedm̄ Lv̄ c̄.**

In illo tempore. Ibat ih̄c in ciui-
tatem que uocat̄ naim. & ibant
cum illo discip̄l̄ ei⁹. & turba copi-

osa. **FE RET.** **Om̄i uede p̄bri.**

Oportā ciuitatis multis est
intuentib; clatus. significat

hominē letali criminū funere
soporatum. candemq; insup̄ anime

mortē n̄ cordis adhuc cubit̄ te-
gentem. s; ad multoz noticiam

p̄ locutionis operis ue indicium.
quasi p̄ sue ostia ciuitatis p̄palat̄.

